

Atsako psichologė Edita Radzevičiūtė

Paauglio virsmas suaugusiu gali būti nelengvas etapas jaunuoliui ir jo šeimai. Tačiau tai yra vienas iš daugelio žmogaus gyvenimo virsmų. Einant per kiekvieną virsmą kažkas yra paliekama praeity ir einama į kažką naują, kas nėra patirta ir nėra žinoma. Nežinomybė gali kelti nerimo ir baimės jausmą. Gali būti sunku atsisveikinti su patogiu ir nerūpestingu gyvenimo etapu. Jaunuoliui šiame etape yra svarbu kad šalia esantys artimi žmonės tai suprastų ir palaikytų. Šiaip jau tai yra normalus žmogaus gyvenimo etapas ir 18-mečiai paprastai jau turi išsikėlę savo profesinius ir gyvenimo tikslus bei siekius ir nori nepriklausomai tvarkyti savo gyvenimą. Svarankiškumas ir atsakomybė neatsiranda jaunuoliui suėjus 18m. Tai yra savybės, kurios formuojasi nuo pat ankstyvos vaikystės. Manau svarbu būtų jauno žmogaus nespausti, nesmerkti, neprimesti savo nuomonės, bet padėti suprasti, ko pats jaunas žmogus nori iš savo gyvenimo ir kaip tai konkrečiai praktiškai galima būtų pasiekti. Nuoširdus, atviras, palaikantis pokalbis apie jaunuolio jausmus ir galimybes ar tiesiog supratingas buvimas šalia yra svarbus bet kokio amžiaus vaikams, taip pat ir suaugusiems. Svarbu tėvams valdyti savo pačių nerimą dėl vaikų ateities ir tikėti savo vaikais bei jų gebėjimu daryti jiems naudingus pasirinkimus, leisti savo vaikams klysti ir mokytis iš savo klaidų. Dažnai vaikams tampant labiau savarankiškais ar paliekant tėvų namus, tėvams kyla nerimas dėl jų pačių besikeičiančios gyvenimo dinamikos. Tokiu atveju tėvams naudinga pažvelgti į savo pačių baimes, vienas kitą palaikyti, skirti daugiau dėmesio tarpusavio santykiams, bendrauti su poromis turinčiomis panašaus amžiaus jaunuolius.

Jaunuoliams lyties identiteto ir rolių klausimai yra gan aktualūs ir gali kelti nerimo šiandieninėje įvairių nuomonių ir požiūrių visuomenėje. Vyrų rolė nebėra griežtai apibrėžta šeimos išlaikymu. Porų santykių supratimas kinta iš patriarchatinio į abipusio supratimo ir lygiavertės pagarbos. Moterų rolė visuomenėje kinta į daugiau nepriklausomą, gebančią save išlaikyti, realizuoti save, daryti įtaką. Ši realybė gali kelti iššūkius jaunuoliams savo pačių identiteto suvokime. Tai gali būti ir dalis kultūrinio prisitaikymo bei vertybių pasirinkimo proceso. Tėvams reikėtų leisti savo vaikams rinktis savo vertybes ir požiūrius ir turėti skirtingą nuomonę bei ją gerbti.